

تەكەتولاتى ناو زانىنگەكان

مەمەد گەلەلەبى

ھەلەتە باسى تەكەتولاتى ناو حزیهكان ناكەم، خویندكارانى زانىنگەكەم لاتان سەیر نەبیت كە باسى تەكەتول دەستەگەرى لە ناو توپزىكى بەناو مەعرىفى، رۆشنیر و زانست پەرورە. ھەتدەكەم، كە ئەویش لە زانىنگەكانى كوردستانەو دەردىكى تووش بوو بەناو تەكەتول، ھەر لە مامۇستايانى زانكۆو تا بەردەستان و ھەرمانبەرانى دام و دەرگاكانى، كە ئەوانیش ھايرۇسى تەكەتولیان داخلى بوو، بۆيە دەمەویت ئەو بلىم: ئەگەر ئاوپر كە زانىنگەكانى دونیاو ھەتا دەروپشتى خۇشمان بەدەینەو ئەو جۆرە دیاردەو دەستەگەریانە نابینىن، بەلام لە وولاتى ئیمەى كوردا، ھەر بگرە لە قۇرخردنى زانست لەلایەن چەند مامۇستايەك لە بەشەكانى زانستیدا، قۇرخردنى بازنەى ھاوپرپەتەى لەلایەن چەند كوروكچىكەو لە پۇل و بەشەكانى ھەر كۆلپزىكدا، ھەتا لە يانەى خویندكاراندا ئەمە رەنگى داوئەو، وەكو "دكتۇر كەمال مەزھەر" ووتەنى: (ئەمە دەردە كوردە)، لەھەمان كاتیشدا دەبینىن و دەبیستىن لەنۆ مامۇستايانى زانىنگەكانى كوردستاندا، رەتكردنەوئەى یەكترى ھەيە لەسەر بنەماكانى خیلەكى و حزبایەتى تەسك و بەرژەوئەى مادى و ھەتا دزایەتى كردنى كەسانىكى زیرەك و لپھاتوو كە مامۇستای زانىنگەيەو ئەوانى تر لە دژیدا رواساوين، بى ئەوئەى ھۆيەكى زانستى و بابەتى و یاخود دیالوگىكى بىرى لە نپوانیاندا ھەبیت، ھەر وەكو لەھیچ و خۇپایى بەررەكانى یەكترى دەكەن، تەكەتولپكى تری ناو زانىنگەكانى كوردستان كۆمەلەك لە كوران و كچانى خویندكار دەورپكى باشیان ھەيە لە پشخستنى ئەم ھايرۇسەدا، كە چەندان بازنەى ھاوپرپەتەى پىك ھىناو و چەندان خویندكارى تریشيان خستۆتە پەرورەو. یەك لە كارەكانیان ئەوئەى كە قسەى خۇیان زال بكەن بەسەر تەواو ژووورەكەى خویندەیان و بەتایبەتیش لەكاتى دانانى رۆزى تاقىكردنەوئەكان و دواخستیان، ئەمەش زۆر جار كیشە دەنپەتەو لە نپوان خویندكاران و مامۇستايان، تەكەتول ئەوئەى گەشەى سەندوو لە زانىنگەكانى كوردستانداو لە برپارى گەرم نامیزدا زانىنگەكان متمانە بە بروانامەى یەكترى ناكەن، لە حیياتى ئەوئەى پشنگى لەیەكتر بكەن، بەلام دەیانەوئەى بە چوار زانىنگە تەكەتول لەنۆ خۇیاندا دروست بكەن، كە تەمەنى ھەرپەكان لەتەمەنى گەنجىكى ئەم وولاتە رەت ناكات، بۆيە بەردەوامى تەكەتول لە زانىنگەكانى كوردستان پش ھەر ئەنجامپكى دەرکەوتوو گەندەلى دروست كردوو، بەتایبەتى گەندەل بوونى خویندكارو مامۇستا لە رووى زانستى و كۆمەلەپەتەى كە كۆلەگى ھەرە سەرەكى ھەموو زانىنگەيەكەن. ھايرۇسى تەكەتول وایكردوو كۆمەلگا و زانىنگەكانى كوردستان لەیەك دابرىن و تا ئیستا زانىنگەكانى كوردستان نەیانتوانیوو دیاردە كۆمەلەپەتەى باوەكانى ئیمە بنەبەر بكەن، یاخود نەى توانیوو كۆمەلپكى خۆشەوئەىست و دوور لە شەرانگیزى دروست بكات. تەكەتول زانىنگە كە بەرژەوئەى بىرى تەسكى حزبایەتى سەرۇكایەتى دەكات نەیانتوانیوو دەستەلاتى گەندەل و حكومەتى بى خزمەتگوزارى بەهژنپت، یاخود ھەر نەبیت حكومەت پەلەكیشى ناوئەندەكانى زانىنگەكان بكات و بۆئەوئەى لەناوئەندەكانى زانستەو بە ریزەپەكى زۆر گەندەلى بنەبەرپكات، یانیش حكومەتپكى تەكۆكرات و پشكەوتوو لى دەرپچپت، تەكەتول زانىنگەكان وایكردوو كەس ناگای لەكەس نەبیت، ھەتا سەرۇكى زانىنگەكانیش ناگادارى رەوش و پەلى زانستى زانىنگەكانى خۇیان نین لەسەر ئاستى دونیادا، چونكو دەبینن ریزەبەندى زانىنگەكانى جیھان دەرچوو، كە كامە زانىگە باشترین زانىنگەيە لە دونیادا، لە ناو چوار ھەزار زانىنگەدا، یەك زانىنگەى كوردستانى تیدا نەبوو، با لە پەكانى كۆتایش بووایە، ئەگەر بلىن: لە ریزەبەندى تەكەتولاتى زانىنگەكانى جیھاندا زانىگەكانى ئیمە لە ریزەبەندەكەدا پەلیان چەندە، ئەوا بیگومان زانىنگەكانى سەلاخەددین و سلیمانى. ھەتدە لە پەلى یەكەمدا دەبن. مە ھەر ئەوئەندە ماو كە ئەم رەوشە واپروات و مامۇستا و خویندكارى زانىنگە ھەر كاریان تەكەتولات بپت، ھیدی ھیدی لە رووى زانستى و كۆمەلەپەتەى ئاستى ئەم زانىنگەپەنى كوردستان دادەبەزپت، لەبەرئەوئەى تەكەتول مادى و بەژەوئەى ھاوبەشەكانى حزبایەتى و خزمایەتى. ھەتدە لە نپوان بەرپەوئەى زانىنگەكانى كوردستاندا، ئەوئەندە پشخستنى زانست و پەرورەدەو ھەستى نەتەواپەتى لە بەرنامەو كارەكانیاندا نیە و تەنیا كاریان دروستكردنى گەندەلى و مشەخۇرى زانستى و بەخیشنى بروانامە بە كەسانى بى ئاست و رەتەكردنەوئەى تەسكپەى حزبى بۆ وەرگرتنى پەلى زانستى بالا، كە ئەمە بەردەوام بپت زانىنگەكانى كوردستان ئەوئەندە تر ئاستى زانستیان نە لەدەرەوئەى ناوئەى كوردستان دادەبەزپت. چونكو ئاساپى نیە گەرەتترین كاپەى زانستى ھەر ولاتپك بەو شیوپیە بپت و چارەسەرىشى نەبیت، دەبى چارەنووسى ئەو كۆمەلگایە چى بەسەر بپت، كە لەژیر رەحمى ئەو زانىنگەپەدا لەتافى كردنەوئەپە.

2007\2\8 _ پینچ شەمە